

Ieder van ons is volmaakt
en tegelijk onvolmaakt.

Wij zijn volmaakte reizigers,
maar nog geen volmaakte bezitters...

Als reizigers zijn wij onderweg.

Gij vraagt: verder trekken, wat betekent dat?
Om het kort te zeggen: dat betekent vooruitgaan.
Anders verstaat ge het misschien verkeerd
en gaat ge langzamer lopen...
Onderzoek uzelf.

Wilt ge bereiken wat ge nog niet zijt,
wees dan ontevreden met wat ge nu zijt.

Want zodra ge zelfgenoegzaam wordt,
blijft ge stilstaan.

Zodra ge zegt: het is genoeg,
gaat ge ten onder.

Doe er steeds iets bij,
trek steeds verder,
maak steeds vooruitgang.
(uit preek 269,15,18 Augustinus)

**Om vooruitgang te maken bij onszelf, samen met anderen
gaan we stap voor stap door dit schooljaar.
Stap je mee?**

ontstaan van de schoen

Schoenen in de prehistorie

Tegenwoordig hebben we voor iedere gelegenheid wel een ander paar schoenen. Werkschoenen met stalen neuzen voor in de fabriek, sportschoenen voor op de tennisbaan, wandelschoenen voor in de vakantie en pumps voor een avondje uit. Laarzen, kinderschoenen, sandalen, ga zo maar door. Dit is natuurlijk niet altijd zo geweest. Als we de evolutietheorie van Darwin mogen geloven, loopt de mens sinds ongeveer een miljoen jaar rechtop. Omdat we hierdoor bij het lopen niet langer onze handen gebruikten, kwam er twee keer zoveel gewicht op onze voeten. Door het 'vrijkomen' van onze handen werd meteen de beschaving geboren en het duurde dan niet lang of men maakte de eerste schoen. Schoenmode is een verschijnsel dat al bijna 1000 jaar oud is. Voor die tijd werd schoeisel eigenlijk alleen gedragen om de voeten te beschermen. In Europa werden schoenen in de periode 15.000 - 12.000 voor Christus voornamelijk gemaakt van dierenhuid en gedragen om de voeten te beschermen tegen de kou. Oorspronkelijk bestond een 'schoen' uit niet veel meer dan een dierenhuid, bijeengebonden door riempjes. Naarmate men handiger werd en meer inzicht kreeg in techniek, ontstonden de eerste laarzen van bont.

Schoenen uit het oude Egypte.

Tot ca. 1500 voor Christus was het in Egypte heel normaal om op blote voeten te lopen. Schoenen werden gezien als statussymbool en niet als gebruiksvoorwerp. Geleidelijk werd het minder fatsoenlijk om op blote voeten te lopen.

Romeinse Tijd

Niet alleen de mens evolueerde, de schoen evolueerde met ons mee. In de klassieke oudheid droeg iedereen sandalen, rijk en arm, klein en groot. Bij duurdere modellen waren de linker- en de rechterschoen verschillend. Vrouwen droegen sandalen met hoge kurkzolen om langer en slanker te lijken. Gedurende de Romeinse tijd ontwikkelden zich de eerste echte schoenstijlen. Sandalen, genaamd caliga's, hadden een open teen, linten aan de bovenzijde en een zwaar genagelde zool. Ook de enkelhoge schoen werd populair in deze tijd. Deze schoen had aparte boven- en onderkant, die met een leren koord binnenstebuiten aan elkaar werden geregen. Vervolgens werd de schoen omgedraaid en aangetrokken.

Middeleeuwen

Deze schoen overleefde lange tijd en was nog steeds populair in de Middeleeuwen. Net als de kledij, was de schoen vanaf het begin van deze periode sterk aan modegrillen onderhevig, voornamelijk waar het de gegoede burgerij en de adel betrof. De eerste echte Europese modeschoen is waarschijnlijk de snavelschoen met spitse punt, die rond 1200 door de Kruisvaarders werd "meegebracht" van hun reizen naar het Heilige Land. Het werd een statussymbool voor ridders en rijke burgers. Gewone mensen hadden leren muilen met een houten zool, klompen of eenvoudige leren schoenen die om de enkel gebonden werden. Nieuw in die tijd waren de sluitingen: riemen, knoopveters, rijgveters, leren knoppen en gespen. In de loop der tijd werden de tenen toch wijder en platter. Hieruit kwam een lage schoen met een vierkante neus voort, met een bandje en gesp over de voet.

Tudor

Na de Middeleeuwen ontwikkelde in Engeland de Tudor-stijl. Deze schoenen begonnen meer en meer te lijken op de modellen zoals wij ze nu kennen. In de late zestiende eeuw ontstonden de eerste schoenen met een ronde neus. Deze werden met veters vastgemaakt en hadden al een zogenaamde tong. In 1580 introduceerde koning Hendrik III van Frankrijk de hoge hak. Dit modesnuffje was in eerste instantie alleen voor de adel bestemd; pas in de 17de eeuw werd de hak door grote groepen mensen gedragen.

Vanaf de 17e eeuw

In de zeventiende eeuw kwamen de grote gespen terug. Mannen droegen ze op stompe neuzen, terwijl de dames puntige schoenen droegen. Het hof van Lodewijk XIV (de "Zonnekoning") in Versailles, vlak bij Parijs, gaf de toon aan in de mode. De gespen, rozetten, strikken en juwelen waarmee de edelen hun schoenen versierden, werden in heel Europa nageemaakt.

In de achttiende eeuw droegen vrouwen vaak schoenen die bij het patroon van hun jurk pasten, vaak met borduursels. De hakken werden steeds platter. Frankrijk gaf in deze Rococo-periode nog steeds de mode aan. Smalle schoentjes van satijn, fluweel, zijde of fijn leer, versierd met gespen van zilver of bezet met diamanten of stras (geslepen glas op folie, een namaak edelsteen) pasten goed bij de uitbundige kleding in die tijd.

Aan het begin van de negentiende eeuw was de schoenenmode sober. Er werden lage schoenen gedragen van leer of satijn met rechte neuzen en hooguit een klein strikje als versiering. Hoge hakken zag je niet meer. Rond 1820 kwam er wat meer variatie. Er verschenen enkellaarsjes van leer of soms gedeeltelijk van linnen, met een vetersluiting opzij voor de dames. Dit werden bottines genoemd. De heren droegen soms zwarte en leren laarzen. Gedurende de negentiende eeuw waren laarzen-inlegerstijl helemaal in voor de heren. Vrouwen droegen voornamelijk dure en bijzondere hofschoentjes, van materialen als zijde, satijn en leer. Na 50 jaar kwam ook de hak weer terug. Eind 19e eeuw deed de sportschoen zijn intrede. Fietsen, bergbeklimmen, roeien, paardrijden, tennissen, het kon allemaal als je geld en tijd had.

20e eeuw

Pas in de twintigste eeuw ontwikkelden zich tientallen stijlen nieuwe schoenen, sommigen onvergetelijk. Denk eens aan de zogenaamde stiletto-hakken, plateauzolen of de gypies uit de jaren tachtig. Er zijn ontelbare stijlen en soorten schoenen.

Na de oorlog, kwam de toonaangevende mode uit Parijs. Daarbij hoorden elegante pumps met hoge hakken. Schoenen met een bandje zag je ook weer, als sandaal of dichte schoen met een bandje rond de enkel. Uit Italië kwamen stiletto naaldhakken en spitse neuzen. Jonge meisjes droegen lagere schoentjes die ballerina's of flatjes werden genoemd; die pasten goed bij sportieve wandelingen of het dansen van rock 'n roll. Rond 1967 begon de flower-power periode met teensandalen en klompschoenen. Ook kinderen kregen toen aandacht met speciale ontwerpen in leuke kleuren. Verschillende breedtematen zorgden ervoor dat kindervoeten gezond konden groeien. In de jaren '70 verschenen schoenen en laarzen met sleehakken en plateauzolen. De cowboylaars was in en sportschoenen werden niet meer alleen gebruikt om te sporten, maar ook om mee naar het werk of school te gaan.

Status en Cultuur

Schoenen zijn eigenlijk altijd relatief duur geweest. Leer is een kostbaar goed. In de loop der tijd is de schoen steeds meer een symbool van stijl en status geworden, dan een comfortabel kledingstuk. Soms was juist het tegendeel het geval.

Zo droegen Griekse acteurs vroeger plateauzolen om aan te geven wie welke rol had in een toneelstuk. Zo stegen de hoofdrollen letterlijk uit boven de acteurs met een klein bijrolletje. In het negentiende eeuwse China waren kleine voetjes een bewijs van goede status onder de rijkere vrouwen. Dit ging zelfs zo ver, dat al bij jonge meisjes hun tenen gebroken werden en onder hun voeten gebonden, zodat ze in kleine schoentjes pasten.

Maar ook hier in Europa zorgde het schoeisel voor voetproblemen, met name bij vrouwen. De hoge hielen die in de jaren zestig in de mode waren, zorgden bij veel dames voor problemen.

